

امضای ۲ سند مهم خط آهن رشت – آستارا

مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل‌ونقل کشور،
 اخیراً آذرماه امسال درباره خط‌آهن رشت – آستارا اعلام کرد
 تقریباً با ۷۰ درصد پیشنهاد روس‌ها برای ساخت این خط‌آهن موافق
 هستند و اختلاف نظر موجود، کارشناسی و مربوط به ایستگاه‌هاست.
 هوشنگ بازوند توضیح داد: روس‌ها با توجه به سابقه زیاد در
 ساخت ایستگاه‌های راه‌آهن، طراحی را به سمت سبک خود هدایت می‌کنند
 که ممکن است مورد قبول ما نباشد. البته در سفری که به روسیه
 خواهیم داشت، این مساله حل‌وفصل خواهد شد. بازوند همچنین
 روز گذشته در نشست خبری همایش بین‌المللی فرصت‌های سرمایه‌گذاری
 و تأمین مالی راه‌گذرهای ریلی و جاده‌ای (ایران کریدور ۲۰۲۶)
 گفت: امروز با حضور رئیس‌جمهوری ۲ سند مهم خط‌آهن رشت –
 آستارا با طرف روسی امضا می‌شود. یکی از این اسناد مربوط به
 تحویل ۱۲۵ کیلومتر از این مسیر به شرکت «کاسپین سرویس» به‌عنوان
 نماینده کشور روسیه است و سند دوم، مربوط به الزامات فنی و
 کارفرمایی است که مشخصات فنی پروژه باید به تأیید ۲ طرف برسد.
 وی در ادامه یادآور شد اردیبهشت‌ماه امسال ۳۴ کیلومتر از این
 خط‌آهن ۱۶۲ کیلومتری به شرکت روسی تحویل شده بود. بازوند
 درباره رفغ اختلاف نظر با روس‌ها اظهار کرد: این مساله در مرحله
 رفت و برگشت است. رفتیم صحبت کردیم اما اختلاف نظرها همان
 حدود ۷۰ درصد است. با این حال، به نظم مشکل خاصی در این
 رابطه وجود ندارد. وی درباره ایستگاه‌های خط‌آهن رشت – آستارا
 گفت: ایستگاه‌های راه‌آهن روس‌ها گران تمام می‌شود و طبیعتاً
 روی این موضوع اختلاف نظر داریم. اگر مباحث حقوقی پروژه حل
 نشود، تنها مشکل فنی ساخت ایستگاه‌ها باقی می‌ماند و با توجه
 به اینکه اجتر در ایران صورت می‌گیرد، حتماً نظر ما تأمین خواهد
 شد. مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل‌ونقل کشور
 یادآور شد ۳۰ درصد باقیمانده اختلافات مربوط به مسائل حقوقی
 است.

نرخ بیکاری پایین ۷,۸ درصد شد

نتایج طرح آمارگیری نیروی کار پاییز ۱۴۰۴ منتشر شد.
 بررسی نرخ بیکاری افراد ۱۵ سال و بیشتر نشان می‌دهد ۷,۸ درصد
 از جمعیت فعال (شاغل و بیکار)، بیکار بوده‌اند. بررسی روند
 تغییرات نرخ بیکاری حاکی از آن است این شاخص، نسبت به فصل
 مشابه در سال قبل (پاییز ۱۴۰۳) به میزان ۰,۶ درصد افزایش
 یافته است. در پاییز ۱۴۰۴، به میزان ۴۰,۷ درصد جمعیت ۱۵ سال
 و بیشتر از نظر اقتصادی فعال بوده‌اند، یعنی در گروه شاغلان یا
 بیکاران قرار گرفته‌اند. بررسی تغییرات نرخ مشارکت اقتصادی
 حاکی است این نرخ نسبت به فصل مشابه در سال قبل (پاییز ۱۴۰۳)
 ۰,۵ کاهش یافته است. جمعیت شاغلان ۱۵ سال و بیشتر در این
 فصل ۲۴ میلیون و ۸۵۷ هزار نفر بوده که نسبت به فصل
 مشابه سال قبل تقریباً ۱۲۷ هزار نفر کاهش داشته است.
 همچنین جمعیت غیرفعال از نظر اقتصادی (اعم از افراد محصل،
 خانه‌دار، دارای درآمد بدون کار مانند بازنشستگان و ...) ۳۹
 میلیون و ۳۰۰ نفر تقریباً ۸۰۰ هزار نفر افزایش داشته است.
 بررسی اشتغال در بخش‌های عمده اقتصادی نشان می‌دهد در
 پاییز ۱۴۰۴، بخش خدمات ۵۳,۲ درصد بیشترین سهم اشتغال را
 به خود اختصاص داده است. در مراتب بعدی بخش‌های صنعت با
 ۳۳,۲ درصد و کشاورزی با ۱۳,۶ درصد قرار دارند. نرخ بیکاری
 جوانان ۱۵ تا ۲۴ سال حاکی از آن است ۲۱,۵ درصد از فعالان این
 گروه سنی در پاییز ۱۴۰۴ بیکار بوده‌اند. بررسی تغییرات فصلی
 نرخ بیکاری این افراد نشان می‌دهد این نرخ نسبت به فصل
 مشابه در سال قبل (پاییز ۱۴۰۳) ۱,۳ درصد افزایش یافته
 است. بررسی نرخ بیکاری گروه سنی ۱۸ تا ۳۵ سال نیز نشان می‌دهد
 در پاییز ۱۴۰۴ به میزان ۱۵,۹ درصد از جمعیت فعال این گروه
 سنی بیکار بوده‌اند. این در حالی است که تغییرات فصلی نرخ
 بیکاری این افراد نشان می‌دهد این نرخ نسبت به پاییز ۱۴۰۳
 به میزان ۱,۶ درصد افزایش یافته است. بررسی سهم جمعیت دارای
 اشتغال ناقص جمعیت ۱۵ سال و بیشتر نشان می‌دهد در پاییز
 ۱۴۰۴، ۷,۹ درصد جمعیت شاغل به دلایل اقتصادی (فصل غیرکاری،
 رکود کاری، پیدا نکردن کار با ساعت بیش تر و...) کمتر از ۴۴
 ساعت در هفته کار کرده و آماده برای انجام کار اضافه
 بوده‌اند. این در حالی است که ۳۷,۹ درصد شاغلان ۱۵ سال و
 بیشتر، بیش از ۴۹ ساعت در هفته کار کرده‌اند.

مصرف ۵۹ درصدی گاز در بخش‌های خانگی، تجاری و صنایع جزء

بر اساس آمار شرکت ملی گاز ایران، در ۲۳ بهمن‌ماه مصرف گاز
 در بخش‌های خانگی، تجاری و صنایع جزء به ۵۱۱ میلیون مترمکعب
 رسید؛ رقمی که معادل ۵۹ درصد از کل گاز تحویلی به شبکه سراسری
 کشور است و نقش تعیین‌کننده این بخش‌ها را در تعادل عرضه و تقاضای
 گاز نشان می‌دهد. شرکت ملی گاز ایران با تأکید بر شرایط اوج مصرف،
 اعلام کرد است رعایت الگوی مصرف و استفاده از تجهیزات استاندارد
 گرمایشی، تأثیر مستقیمی بر حفظ پایداری شبکه گازرسانی دارد و
 می‌تواند از افزایش فشار بر شبکه در روزهای سرد سال جلوگیری
 کند.

گزارش «وطن امروز» از کارنامه ۳۰ روزه بازار و معیشت پس از وداع با ارز ترجیحی

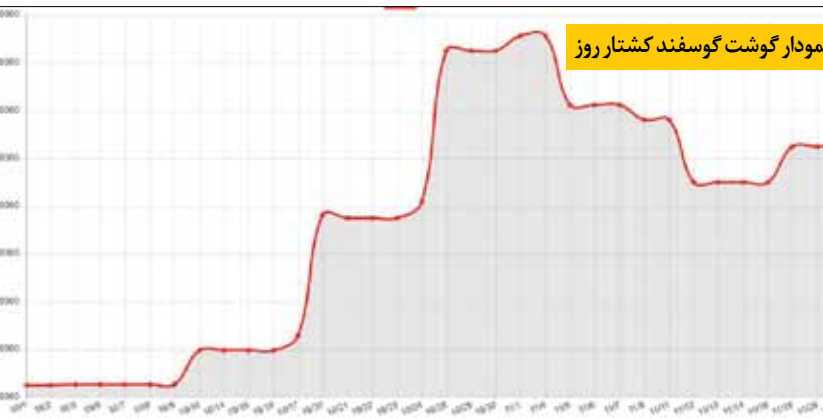
عبور بازار از شوک اولیه

گوشت قرمز، روغن و ماکارونی بیشترین سهم را در خرید خانوارها داشته‌اند؛ انتخابی که بر اساس راهبرد «تضمین امنیت غذایی» و اولویت‌بخشی به کالاهای اساسی تولید داخل و با هدف کاهش وابستگی معیشت مردم به تالطات ارزی صورت گرفته است. از منظر شاخص‌های کلان، اگر چه این جراحی اقتصادی در گام نخست شوک تورم ماهانه نزدیک به ۸ درصدی را به همراه داشت اما تحلیلگران و داده‌های مرکز آمار ایران نوید می‌دهند در صورت عدم وقوع شوک‌های خارجی جدید، آثار تورمی این سیاست تا پایان سال به‌طور تقریباً

گروه اقتصادی: با گذشت بیش از یک ماه از اجرای سیاست اصلاح نظام پاراتهای و یکسان‌سازی نرخ ارز، دولت موفق شد با پوشش بیش از ۹۹ درصد جمعیت کشور، برای ۸۵.۵ میلیون ایرانی کالابرگ الکترونیکی صادر کند. آمارهای رسمی نشان می‌دهد این طرح با مشارکت گسترده مردمی همراه بوده، به‌طوری‌که حدود ۸۳ میلیون نفر از این تسهیلات استفاده کرده‌اند و تا اواسط بهمن‌ماه، بالغ بر ۸۰.۵ هزار میلیارد تومان خرید در شبکه ۲۶۰ هزار فروشگاه طرف قرارداد ثبت شده است. در این سبد حمایتی، اقلامی نظیر مرغ، برنج،

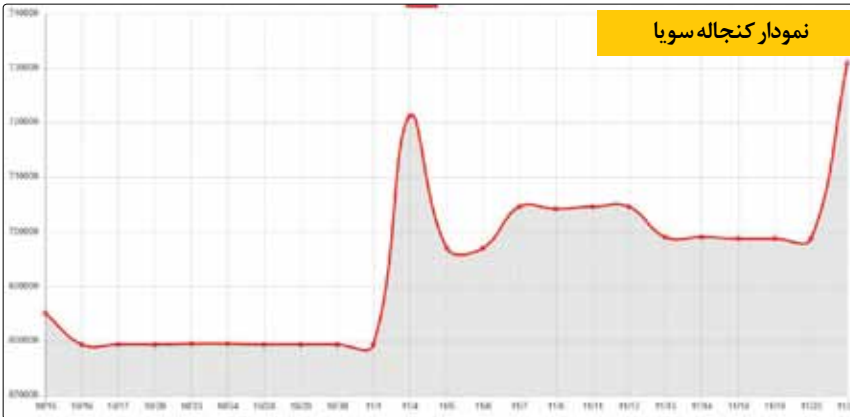
نوسانات قیمت کالاهای اساسی

تحلیل روند بازارهای اساسی پس از حذف ارز ترجیحی و اصلاح نظام پاراتهای، نشان‌دهنده یک رفتار دوگانه در قیمت کالاهاست. در حالی که گروه‌هایی مانند لبنیات و روغن نباتی بلافاصله با جهش‌های خیره‌کننده روبه‌رو شدند (به طوری که تورم ماهانه روغن در دی‌ماه رکورد ۵۱۸ درصدی را ثبت کرد)، اقلامی همچون مرغ و تخم‌مرغ پس از یک صعود اولیه، وارد فاز کاهش قیمت شدند. برای نمونه، قیمت هر شانه تخم‌مرغ که در ابتدای اجرای طرح تا ۴۵۰ هزار تومان بالا رفته بود، اکنون به کمتر از ۳۰۰ هزار تومان رسیده است. این ریزش قیمت عمدتاً ناشی از کاهش تقاضای مصرف‌کننده و ماهیت فاسدشونده این کالا است که تولیدکننده را ناچار می‌کند برای جلوگیری از زیان بیشتر، کالا را حتی با قیمتی پایین‌تر از هزینه‌های واقعی تولید به بازار عرضه کند. با این حال، وضعیت در بخش تولید همچنان با اما و اگر مواجه است. گزارش‌ها حاکی است بخشی از نهاده‌های دامی موجود، با نرخ ارز سابق تأمین شده و با اتمام این ذخایر و جایگزینی نهاده‌های گران‌تر، احتمال فشار دوباره بر قیمت‌ها وجود دارد. هم‌اکنون نیز اتحادیه‌های تولیدی هشدار می‌دهند قیمت‌های فعلی بازار (مانند مرغ ۱۹۷ هزار تومانی) بسیار پایین‌تر از نرخ منطقی تولید (۱۴۰ تا ۱۵۰ هزار تومان برای مرغ زنده) است که این شکاف به معنای زیان سنگین مرغداران و تهدیدی برای تداوم تولید در ماهه‌های آتی خواهد بود. از سوی دیگر، گوشت قرمز نیز تحت تأثیر این تغییرات، در دی‌ماه تورم

روند قیمت نهاده‌های دامی

تغییر بنیادین در سیاست‌های ارزی و حذف ارز ۲۸۵۰۰ تومانی، جهش بی‌سابقه‌ای را در بازار نهاده‌های دام و طیور رقم زده که مستقیماً هزینه‌های تولید پروتئین در کشور را تحت تأثیر قرار داده است. آمارهای رسمی و داده‌های درگاه‌های تخصصی قیمت‌گذاری نشان می‌دهد «کنجاله سویا» به عنوان یکی از اقلام راهبردی این حوزه، از محدوده ۲۰ تا ۲۷ هزار تومان در پیش از جراحی ارزی، به بازه ۶۸ تا ۷۲ هزار تومان جهش یافته و اکنون در مرز ۷۰ هزار تومان تثبیت شده است. به همین ترتیب، قیمت هر کیلوگرم «ذرت دامی» نیز با رشدی تقریباً ۳ برابری، از حدود ۱۵ هزار تومان به بیش از ۴۲ هزار تومان رسیده است تا یکی از اصلی‌ترین ارکان سبد تغذیه دام و طیور با شوک جدی

اظهارات رسمی و چشم‌انداز سیاست‌ها

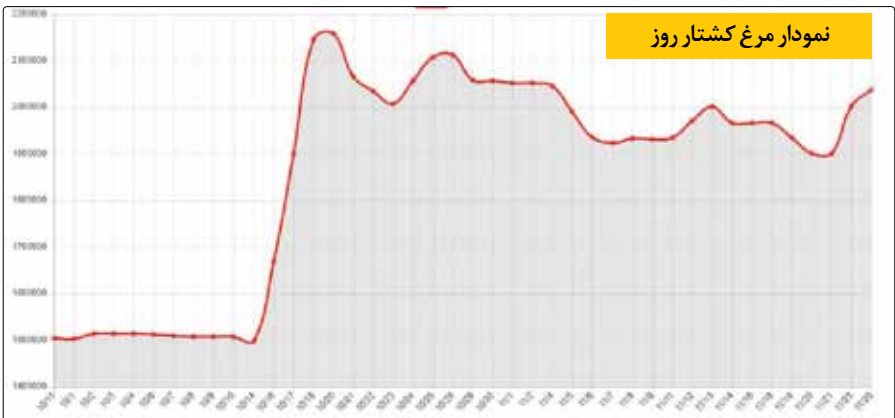
سخنگوی دولت در روزهای اخیر اعلام کرد: «در مورد نان و دارو هم اصلاحات ارزی انجام خواهد شد اما هنوز مطمئن نیستیم اگر دارو گران شود مردم خدمات درمانی را بخوبی دریافت خواهند کرد یا خیر». این اظهارات فاطمه مهاجرانی گویای نگرانی تصمیم‌گیران و تیم اقتصادی دولت چهاردهم از تأثیرات تورمی بیشتر و لزوم ملاحظه در ادامه اصلاحات است. به‌طور خلاصه، پیام دولت این است که مسیر اصلاح گام‌به‌گام ادامه خواهد یافت اما نباید هزینه‌های اجتماعی آن را نادیده گرفت. در همین حال برخی تحلیلگران ذی‌نفع و تندرو اقتصادی که در ماجرای حذف ارز ترجیحی در ماه‌های اخیر نقش پررنگی داشتند، پیشنهاداتی

مسیر پیش رو و پرهیز از شوک‌درمانی مجدد

پس از یک ماه از حذف ارز ترجیحی، نشانه‌های پایداری نسبی در بازار دیده می‌شود. قیمت بسیاری از کالاها به سطوح قبل برگشته یا روند صعودی تند اولیه را اصلاح کرده‌اند. ولی این دستاورد شکننده است و ادامه طی این مسیر مستلزم مدیریت دقیق و گام‌به‌گام است. ضروری است دولت در یک چشم‌انداز میان‌مدت، ثبات نرخ ارز و تدابیر پولی و مالی را حفظ کند تا تورم به‌تدریج مهار

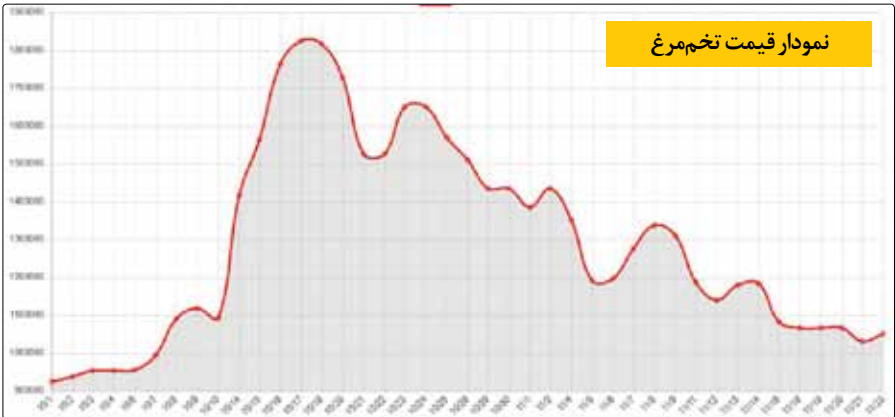
بررسی تحولات بازار اقلام اساسی نشان می‌دهد برنج، به‌عنوان یکی از راهبردی‌ترین کالاهای سفره خانوار، طی یک‌سال اخیر جهش‌های فزاینده‌ای را تجربه کرده است. بر اساس آمارهای رسمی، میانگین قیمت هر کیلوگرم برنج ایرانی با رشد ۱۹۳ درصدی نسبت به دی‌ماه سال گذشته، از ۱۳۱ هزار تومان به ۳۸۴ هزار تومان رسیده؛ تغییری که در بازار آزاد فراتر رفته و ارقامی بین ۴۰۰ تا ۵۰۰ هزار تومان را نیز ثبت کرده است. برنج خارجی نیز روند مشابهی داشته و از ۱۷۸ درصد افزایش سالانه، اکنون در محدوده ۲۳۰ تا ۲۷۰ هزار تومان معامله می‌شود. نکته قابل تأمل این است که حتی برنج ایرانی با وجود عدم وابستگی مستقیم به واردات، تحت تأثیر جو روانی و تورم عمومی، تنها در دی‌ماه امسال بیش از ۱۰ درصد گران شده است.

در میان سایر کالاهای گروه «روغن و چربی‌ها» بیشترین تأثیر آنی را از حذف ارز ۲۸۵۰۰ تومانی پذیرا شده است. قیمت انواع روغن نباتی جامد و مایع تنها طی یک ماه (دی‌ماه نسبت به آذرماه) رشد ۷۷ تا ۷۸ درصدی را تجربه کرد که نشان‌دهنده تخلیه سریع شوک ناشی از اصلاح نظام ارزی در این بخش است. پس از روغن، تخم‌مرغ با ۴۸۶ درصد و برنج خارجی با ۳۷,۴ لیه برنده این اصلاح اقتصادی است که تعادل میان آنها تنها با ثبات بخشیدن به متغیرهای کلان و جلوگیری از نوسانات جدید نرخ ارز امکان‌پذیر خواهد بود.

را رقم زده است.

بازتاب این تغییرات ارزی در شاخص‌های کلان اقتصادی نیز به‌خوبی مشهود است، به‌گونه‌ای که طبق گزارش بانک مرکزی، تورم نقطه به نقطه تولیدکننده در آذرماه به رقم ۶۰,۶ درصد رسید. اگرچه آمارهای دی‌ماه هنوز به طور کامل منتشر نشده اما با توجه به حذف ارز ترجیحی در این ماه، صعود بیشتر این شاخص کاملاً محتمل به نظر می‌رسد. از منظر تحلیل اقتصادی، این جهش در واقع نمادی از «تورم فشار هزینه» است؛ وضعیتی که در آن تنها در صورت ثبات نسبی بازار ارز و عدم وقوع شوک‌های جدید، می‌توان انتظار داشت آثار این نوسانات تا بهار سال آینده تخلیه شده و تورم تولید به روند تعادلی سابق خود بازگردد.

شیوه‌های تدریجی است که ملاحظات معیشتی اقشار ضعیف و متوسط را در اولویت قرار دهد. علاوه بر این، سیاست‌گذاری در این حوزه نیازمند عبور از رفتارهای واکنشی و پرهیز از تصمیم‌های غیرمنطوره و خلق اساعه است، چراکه پایداری طرح‌های اصلاحی تنها در گرو طراحی سناریوهای منعطف، دقیق و پیش‌بینی‌پذیر بودن مسیر تغییرات برای فعالان اقتصادی و عموم جامعه خواهد بود. به بیان دیگر، تجربه نشان داده هرگونه تغییر در سیاست‌های ارزی و قیمتی باید کاملاً تدریجی و همراه با حمایت‌های هدفمند باشد، در غیر این صورت شوک‌های ناگهانی دوباره موج جدیدی از التهاب به اقتصاد ایران وارد خواهد کرد.

را برای «اصلاح فوری قیمت حامل‌های انرژی» مطرح کرده‌اند. اقداماتی از این دست (بویژه در شرایط فعلی) با روند نرخ ارز و تورم بالای اخیر در تضاد است. در واقع کارشناسان و تحلیلگران بر این باورند افزایش یکباره ۴۰۰۵۰ درصدی قیمت سوخت، همچون تجربه ناموفق سال ۹۸، ضربه شدیدی به بازارها خواهد زد. در راستای تحلیل ابعاد اصلاح قیمت حامل‌های انرژی، این نکته حائز اهمیت است که وارد کردن تگنه‌های قیمتی شدید (نظیر شوک ۵۰ درصدی) به ساختار هزینه خانوار، می‌تواند تعادل‌های شکننده فعلی را با چالش جدی مواجه کند. بر این اساس رویکرد منطقی برای گذار به قیمت‌های واقعی استفاده از

و قدرت خرید اقشار آسیب‌پذیر حفظ شود. هم‌زمان باید از تجربه اخیر درس گرفت و از سیاست‌های شوک‌درمانی تمام‌عیار و اصلاحات یکباره جلوگیری کرد. همان‌طور که بیان شد، حذف صرف ارز ترجیحی بدون توجه به سایر متغیرها به تنهایی کافی نیست و در صورت عدم کنترل سایر متغیرهای اقتصادی (جریان ارزی کشور، شوک‌های خارجی و انتظارات تورمی، ممکن است تورم از روند